

Tilannepäivitys pk-yritysten reaaliaikaiseen taloustietoon perustuen 17.11.2023

Yhteenveto, Lokakuu 2023

- Julkisen sektorin kaikkien alojen yhteenlaskettu liikevaihto supistui lokakuussa vain -0,5 % verrattuna edellisvuoden syyskuuhun.
- Taloustilanne vaikuttaa edelleen negatiivisesti rakentamisen ja teollisuuden aloihin.
- Kuluttajavetoisten alojen, erityisesti kaupan alan, kasvu on vahvistunut ja ne ovat palanneet kasvu-uralle.
- Matkailu- ja ravintola-alan (MaRa) ostovelkojen kierto on hidastunut jatkuvasti.
- Yritysten välinen taloudellinen aktiivisuus pysyy ennätysellisen alhaisena.
- MaRa-alan käteismyynti on jatkanut laskuaan, kun taas kaupan alan käteismyynti on pysynyt vahvana. Kaupan alalla suunnitellut työtunnit ovat jatkaneet kasvuaan.

Julkisella sektorilla kaikkien alojen yhteenlaskettu liikevaihto supistui lokakuussa vain -0,5 %. Elpymisestä on kuitenkin liian aikaista iloita, koska yritysten välinen taloudellinen aktiivisuus on edelleen ennätysellisen alhaista.

Talouden vetureina toimivat kuluttajavetoiset alat, kuten kauppa, Matkailu- ja Ravintola-ala (MaRa) sekä taiteet ja viihde. Myös kuljetus- ja varastointialan toiminta piristyi hieman, ja ala ponnisti 6 % kasvuun verrattuna edelliseen vuoteen. Myös kriisialoiksi luokitellut rakentaminen ja teollisuus näkivät liikevaihdon supistumisen pienenemisen.

Edellisenä kuukautena muut alat paitsi terveys ja sosiaalipalvelut säästivät ostoissaan. Nyt tilanne on muuttunut niin, että kuluttajavetoisten alojen ostot ovat hieman lisääntyneet edelliseen vuoteen verrattuna.

Samanaikaisesti MaRa-alan ostovelkojen kierron hidastuminen on huolestuttavaa, kertoen alan kasvavista maksuvaikeuksista. Muutoin hyvin pärjänneen sosiaali- ja terveysalan (SoTe) ostovelkojen maksut alkavat myös myöhästellä normaalia enemmän, mikä saattaa johtua alueiden heikentyneestä taloudellisesta tilanteesta.

Vaikka MaRa-alan liikevaihto oli kasvussa edellisvuoteen nähden, sen käteismyynti on jo tippunut alle vuoden 2019 tason. Tämä saattaa viitata lisääntyneeseen liike-matkailuun sekä yritysten lisääntyneeseen panostukseen työntekijöiden viihtymiseen.

Kaupan alan käteismyynti jatkuu ennätysellisen vahvana. Vaikka alan käteismyyntissä otettaisiin huomioon inflaation vaikutus, on ala silti kasvanut selvästi edellisvuosiin verrattuna.

Uusi tilannepäivitys taas lokakuun puolen välin jälkeen.

Taulukko 1: Liikevaihdon kehitys euroina ja prosentteina verrattuna edelliseen vuoteen

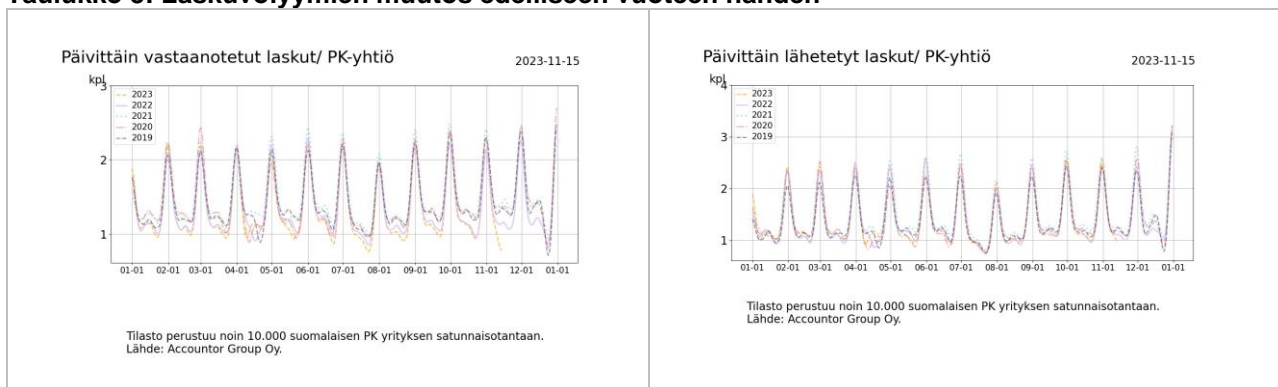
Keskimääräinen liikevaihdon muutos verrattuna edelliseen vuoteen prosentteina kaikille 1-10 hlö työllistävälle yrityksille painotettuna tilastokeskuksen 2018 yritysmäärillä	2022-12	2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09	2023-10	2023-11
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	28 %	74 %	45 %	17 %	14 %	10 %	7 %	5 %	2 %	5 %	8 %	-18 %
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	23 %	19 %	8 %	8 %	4 %	4 %	2 %	1 %	0 %	-2 %	2 %	-12 %
Taiteet, viihde ja virkistys	13 %	71 %	48 %	16 %	8 %	11 %	1 %	7 %	12 %	6 %	12 %	2 %
Rakentaminen	10 %	3 %	-9 %	-15 %	-12 %	-8 %	-10 %	-10 %	-11 %	-17 %	-13 %	-22 %
Koulutus	22 %	40 %	18 %	26 %	22 %	21 %	9 %	27 %	21 %	13 %	23 %	12 %
Terveys- ja sosiaalipalvelut	1 %	4 %	1 %	12 %	11 %	1 %	10 %	-3 %	-2 %	1 %	3 %	0 %
Informaatio ja viestintä	21 %	0 %	6 %	5 %	-1 %	4 %	1 %	4 %	4 %	1 %	-2 %	0 %
Teollisuus	9 %	8 %	-3 %	-2 %	-10 %	0 %	-8 %	-7 %	-10 %	-10 %	-6 %	-21 %
Muu palvelutoiminta	1 %	9 %	6 %	5 %	1 %	7 %	4 %	14 %	-6 %	1 %	10 %	-10 %
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	8 %	4 %	2 %	0 %	-2 %	-5 %	-2 %	-2 %	-2 %	-4 %	-1 %	-5 %
Kiinteistöalan toiminta	4 %	-1 %	-6 %	-7 %	-6 %	-5 %	-5 %	-8 %	-2 %	-5 %	-1 %	5 %
Kuljetus ja varastointi	8 %	5 %	1 %	-1 %	2 %	3 %	1 %	1 %	0 %	0 %	6 %	-21 %
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	2 %	6 %	1 %	4 %	4 %	4 %	1 %	8 %	4 %	0 %	5 %	-11 %
Kaikki seuratut toimialat yhteensä	2 %	4 %	-2 %	-2 %	-4 %		-1 %	-1.4 %	-2.86 %	-2.86 %	-0.48 %	-2.86 %

Taulukko 2: Ostojen ja muiden kulujen muutos

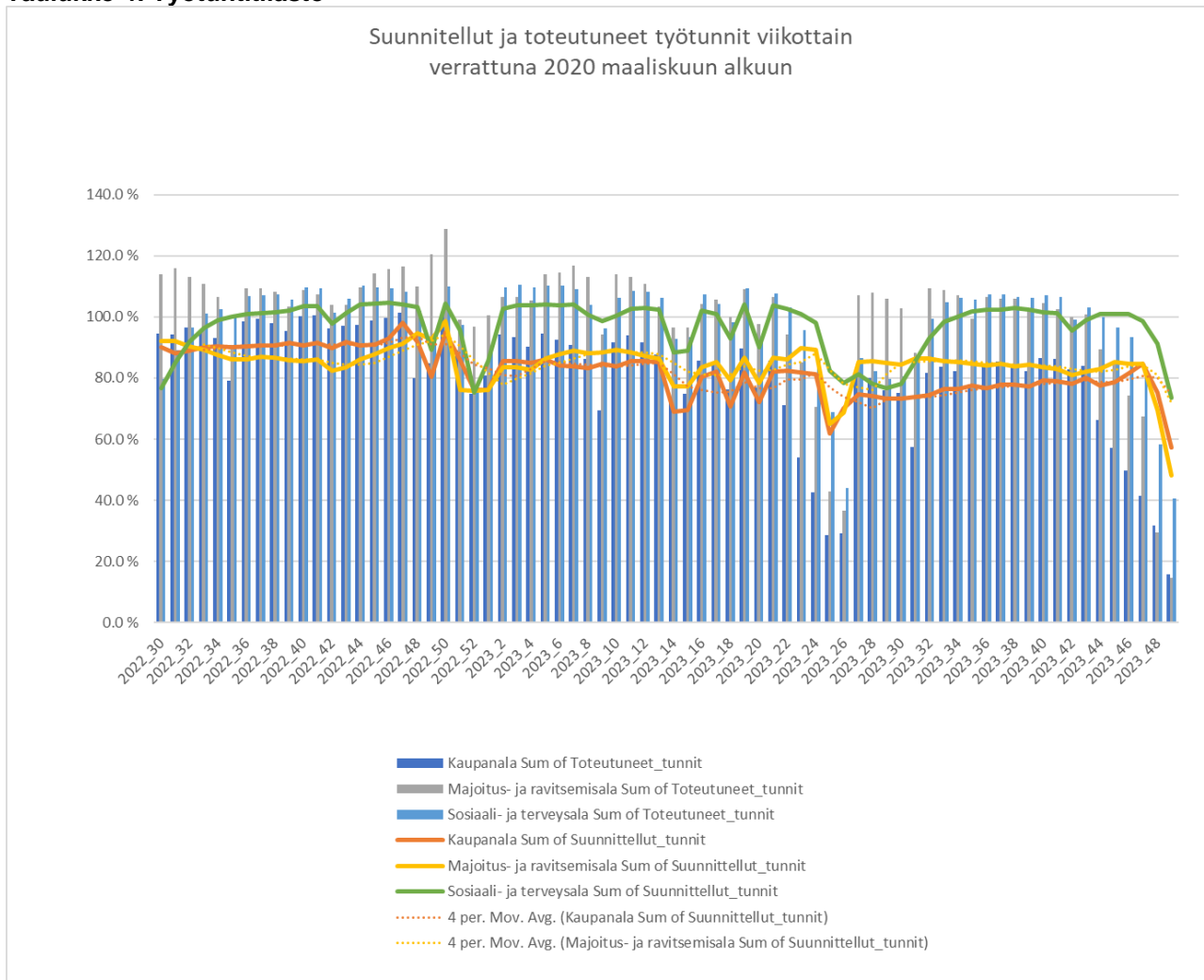
Keskimääräinen ostojen muutos verrattuna edelliseen vuoteen prosentteina	2022-12	2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09	2023-10	2023-11
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	25 %	47 %	31 %	12 %	5 %	4 %	-3 %	-1 %	-6 %	-4 %	3 %	-10 %
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	28 %	20 %	16 %	12 %	12 %	7 %	4 %	0 %	-1 %	-7 %	-1 %	-13 %
Taiteet, viihde ja virkistys	16 %	27 %	18 %	11 %	3 %	2 %	-2 %	-3 %	-6 %	-5 %	5 %	-9 %
Rakentaminen	23 %	6 %	-4 %	-6 %	-8 %	-6 %	-10 %	-8 %	-7 %	-14 %	-13 %	-43 %
Koulutus	14 %	6 %	5 %	2 %	7 %	-6 %	-4 %	-5 %	1 %	-4 %	5 %	-6 %
Terveys- ja sosiaalipalvelut	15 %	5 %	2 %	8 %	11 %	10 %	10 %	4 %	13 %	18 %	14 %	-3 %
Informaatio ja viestintä	12 %	5 %	6 %	2 %	-1 %	-5 %	-7 %	-7 %	-6 %	-9 %	-5 %	-12 %
Teollisuus	13 %	5 %	-7 %	-6 %	-7 %	-5 %	-8 %	-5 %	-7 %	-9 %	-3 %	-25 %
Muu palvelutoiminta	12 %	20 %	10 %	8 %	3 %	-4 %	1 %	-3 %	6 %	0 %	5 %	-14 %
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	9 %	3 %	3 %	5 %	-2 %	-4 %	-5 %	1 %	-3 %	-4 %	-3 %	-13 %
Kiinteistöalan toiminta	16 %	12 %	2 %	11 %	4 %	2 %	0 %	7 %	3 %	3 %	1 %	-7 %
Kuljetus ja varastointi	25 %	13 %	5 %	4 %	1 %	1 %	-3 %	-7 %	-7 %	-2 %	2 %	-20 %
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	4 %	1 %	-2 %	-5 %	-7 %	-6 %	-4 %	-2 %	-2 %	-4 %	4 %	-15 %

Taulukko 3: Laskuvolyymien muutos edelliseen vuoteen nähden

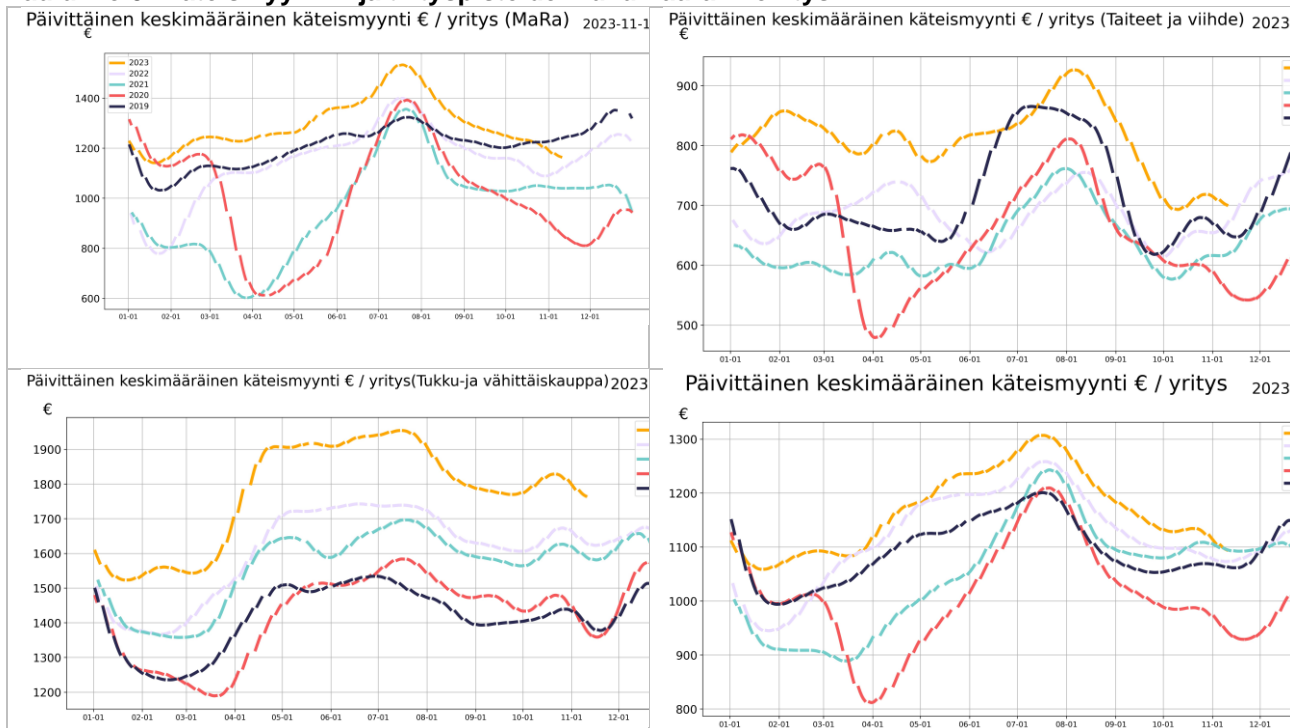

Taulukko 4: Työtuntitilasto

Taulukko 5: Käteismyynnin ja tilityspisteiden lukumäärän kehitys

Taulukko 6: Maksamattomat ostovelat

Ostolaskujen kiertonopeus päivinä	2022-06	2022-07	2022-08	2022-09	2022-10	2022-11	2022-12	2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09	2023-10	2023-11
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	33	30	32	29	30	32	33	36	38	40	39	40	43	44	44	42	47	52
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	19	14	19	15	19	18	17	18	18	22	19	24	25	23	23	23	21	21
Taiteet, viihde ja virkistys	23	20	19	21	20	22	22	25	24	27	27	29	31	32	34	32	33	35
Rakentaminen	17	17	16	17	17	19	20	20	21	22	22	23	23	23	22	21	22	24
Koulutus	11	14	12	14	11	13	15	15	14	13	15	13	15	17	17	19	19	19
Terveys- ja sosiaalipalvelut	27	29	34	31	31	34	32	32	33	32	30	33	32	32	36	35	36	35
Informaatio ja viestintä	21	22	22	22	22	27	25	26	27	28	30	28	30	31	33	34	33	33
Teollisuus	16	16	16	17	17	18	17	20	19	19	20	20	21	22	23	21	23	25
Muu palvelutoiminta	27	24	28	21	23	27	28	32	26	30	32	34	35	40	38	34	40	37
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	28	28	30	31	31	33	30	31	31	34	33	34	36	36	38	36	40	36
Kiinteistöalan toiminta	14	12	15	14	15	15	15	15	15	15	14	15	15	16	16	15	17	14
Kuljetus ja varastointi	22	21	22	21	22	22	20	19	19	22	22	20	21	22	23	22	22	22
Tukku- ja vähittäiskauppa, moottoriajoneuvot	13	18	19	18	19	20	19	17	18	23	19	25	19	20	20	18	19	17

Liite: Taulukoiden selitykset ja tilaston taustatiedot

Taulukko 1: Liikevaihdon kehitys euroina ja prosentteina

Taulukkoon on normalisoitu noin 10000 yrityksen liikevaihdon kehitys suhteessa viimevuoteen eri toimialoille. Otantaan valittavien yritysten määrä saattaa kuukausittain jossain määrin muuttua, josta johtuen luvuissa saattaa myös olla pieniä muutoksia aiemmin ilmoitettuihin lukuihin nähden. Yritysmäärän muutos johtuu siitä, että valitsemme mukaan vain yrityksiä, jotka ovat olleet mukana koko tarkastelujakson ja jakson pituuden kasvaessa osa yrityksistä saattaa pudota pois.

Taulukko 2: Ostojen suhteellinen muutos edelliseen vuoteen verrattuina

Ostojen muutos kuvaa ostovolyymiä suhteessa edelliseen vuoteen. Tilastossa on mukana myös eläkevakuutusmaksut, verot ja muut tapahtumat jotka yritykselle kirjataan ostolaskuina. Ostovolyymien muutos arvioidaan prosentteina edelliseen vuoteen sekä toimialojen euromääräisenä muutoksena verrattuna edelliseen vuoteen.

Taulukko 3: Laskuvolyymien muutos edelliseen vuoteen nähden

Päivittäin lähetetyt laskut indikoivat taloudellista aktiivisuutta sekä myynnin kehittymistä. Vastaavasti päivittäin vastaanotetut laskut indikoivat pk-sektorin kulojen kehittymistä. Kuluissa ovat mukana suurimpina yksittäisinä kuluerinä ovat mm. ennakkovero, TYEL, YEL, vakuutukset, vuokrat. Muita liiketoiminnan kuluja ovat tyypillisesti esimerkiksi tuotannolliset ostot sekä työssä käytetty leasing kalusto, rahoituskulut, polttoainekulut, sähkö, vesi, luottokorttistot, matkakulut jne.

Taulukko 4: Työtuntitilasto

Tilastossa seurataan suunniteltuja ja toteutuneita työtunteja kriisialoilla (Mara ja Kaupan alat) Tilastossa vertailun indeksitaso 100 % on maaliskuu 2020 alkuvuokot. Merkittävä osa tunneista kirjataan jälkikäteen, joten tilaston ajopäivän viikko ja suunniteltu tilaston ajopäivästä lasketut pari seuraavaa viikkoa vaikuttaisivat nykytilanteesta päivittyvän jälkikäteen ajopäivää korkeammalle tasolle. Tilaston ajopäivää uudempien viikkojen osalta on mieluummin seurattava muutosta edellisiin viikkoihin nähden koska se tulee jossain määrin ennustamaan tuntien lisäystä tai vähenemistä jatkoa ajatellen.

Taulukko 5: Käteismyynnin ja tilityspisteiden lukumäärän kehitys

Tilastossa seurataan käteismyynnin euromääräistä volyyymiä sekä niiden yritysten joukkoa, jotka vastaanottavat käteismyynnitapahtumia. Käteismyynniksi lasketaan korttimyynti sekä käteistilitykset, kun ne suoritetaan yrityksen pankkitilille rahahuoltoyrityksen toimesta. Käteismyynnin arvo sisältää mahdollisen arvonnäisäveron. Käteismyynnitapahtumien kehitystä seurataan kriisitoimialoittain. Tilaston avulla voidaan arvioida, kuinka suuri osa yrityksistä on avoinna ja vastaanottaa käteistapahtumia verrattuna viime vuoteen. Valitut sekä vuoden 2019 että 2020 tilastoissa ovat samoja yrityksiä. Molemmissa tapahtumissa on muutaman päivän viive alkuperäiseen myyntitapahtumaan.

Taulukko 6: Maksamattomat ostovelat

Maksamattomat ostovelat osuutena keskimääräisestä kuukausittaisesta liikevaihdosta lasketaan kaavalla erääntyneet ostolaskut / kolmen edellisen kuuden kuukauden myynti. Ostovelkojen kiertonopeus lasketaan vastaavasti kaavalla 365*ostovelat/keskimääräiset edellisen kuuden kuukauden ostot.

Tilaston tausta

Accountor toimittaa tilanepäivityksen kerran viikossa kriisin ajan keskittyen kussakin päivityksessä tilastoista esille nouseviin erityispiirteisiin. Accountor konsernin kirjanpito-ohjelmilla hoidetaan yli 100.000 suomalaisen pk-yrityksen kirjanpito. Näistä asiakkaista osa on valinnut reaaliaikaisen täysin sähköisen taloushallinnon, jolloin ostolaskut, myyntilaskut sekä pankkitilitapahtumat näkyvät kirjanpidossa lähes reaaliaikaisesti saman työpäivän aikana. Tilastot antavat päiväkohtaisen tilannekuvan sellaisena kuin se on kirjanpitoaineistossa. Tilastoissa ei ole huomioitu esimerkiksi tulevaa laskutusta, jotka päivätään aiemmalle päivämäärälle, esim. edelliselle kuulle. Tällä on merkitystä varsinkin kuun vaihteen aikoihin ennen kuin kuun vaihteesta on kulunut keskimäärin vähintään 5 päivää. Tuntikirjauksia tekee noin 80000 työntekijää Sote, Mara ja Kaupan aloilla, Riippuen työehtosopimuksesta tunnit pitää suunnitella jo viikkoa tai kahta viikkoa ennen työn aloitusta. Käytännössä tuntien osalta toteutuneet tunnit kirjautuvat jälkikäteen viimeistään palkanmaksuajankohtaan mennessä. Tästä johtuen tunteja kirjataan jälkikäteen toteutuneiksi vielä muutama viikko takautuvasti.

Tilaston lähdeaineiston demografia

Accountor konsernin sähköisen taloushallinnon lähes reaaliaikaisista asiakkaista olemme satunnaisotannalla valinneet lähes 10.000 asiakasta, joiden sekä kirjanpito tiedot löytyvät sekä keväältä 2019 että nyt keväältä 2020 tehden vuosivertailun mahdollisimman luotettavaksi. Aineiston muuttamiseksi paremmin keskimääräistä yritystä kuvaavaksi olemme poistaneet keskimääräistä merkittävästi suuremmat yksittäiset tapahtumat, kuten yksittäiset suurimmat laskut (outliers) joita syntyy esim. koko varaston myynnin tai muun vastaavan liiketapahtuman yhteydessä. Lisäksi emme raportoi lukuja, joissa on vähemmän kuin 10 yrityksen tietoja.

Sähköisen taloushallinnon asiakkaat ovat tyypillisesti modernimpia yrityksiä, joissa yrittäjä haluaa olla paremmin selvillä yhtiön taloudellisesta tilanteesta ja siten myös todennäköisesti valmiimpia kohtaamaan kriisin vaikutukset kuin perinteinen yrittäjä.

Tilastoissa ei tietosuojaan vuoksi huomioida toimimisiä tai esimerkiksi käteiskauppaa tekevää kuluttajille myyviä yrityksiä. Vastaavasti työvuorosuunnittelua ja tuntikirjauksia tekevät tyypillisesti vähintään 5 henkeä työllistävät yritykset, joten tilastossa ei ole mukana kaikkein pienimpiä yrityksiä.

Tietosuojusta

Accountor käsittelee tietoja ja tuottaa tilastoja tietosuojalainsäädännön ja sopimusehtojen rajoissa. Tiedot perustuvat taloushallintopalveluiden tarjoamisen/tuottamisen yhteydessä syntyneisiin tapahtuma/transaktiotietoihin ja niitä on käsitelty tilastollisin menetelmin. Käsiteltävät tiedot on aggregoitu siten, että yksittäistä yritystä ei ole mahdollista tunnistaa, lisäksi tietosuojapolitiikkamme mukaisesti tietoja julkistetaan ulos vain toimialakohteisesti ja keskiarvoina.

Petri Karjalainen

+358 40 741 6041

petri.karjalainen@finago.com

www.accountor.com